

Algemene Beschouwingen VLP 2023 mbt begroting 2024 e.v. jaren.

Algemeen.

Geachte gemeenteraad, college van B&W, ambtenaren, publiek op de tribune en de luisteraars en kijkers thuis. Vandaag staat de gemeentebegroting 2024 van onze gemeente Beesel op de agenda ter discussie en besluitvorming.

Op deze plaats vanuit de VLP dank aan het ambtelijk apparaat voor de samenstelling van deze begroting en de beantwoording van de technische vragen die in 1^e en 2^e termijn gesteld zijn. Dit heeft ons als VLP geholpen om vele detailvragen al voor de behandeling van deze begroting beantwoord te krijgen. Hierdoor kunnen we ons nu richten op de grote lijnen van het beleid met hier en daar kritische noten, opmerkingen, vragen over het beleid en aanvullingen middels moties en amendementen.

Ook dank aan het college van B&W voor de aanlevering van deze begroting die ons vertrouwen geeft voor de toekomst. Wij hebben vertrouwen in dit college bij de uitvoering van deze begroting en ingezet beleid.

De basis voor de inhoud van deze begroting is gebaseerd op de voortzetting van vastgesteld beleid, wettelijke verplichtingen, taken en eigen beleid.

Diverse thema's uit het coalitieakkoord 2022-2026 met de naam "Bouwen aan onze gemeenschap, voor vandaag en morgen", zijn verwerkt in deze begroting en komen in de verscheidene programma's aan de orde. Als VLP zullen we in deze beschouwingen onze mening geven over de vele thema's per programma en soms zullen thema's programma-overstijgend zijn.

Wat de VLP betreft zijn we ook dit jaar wederom positief gestemd over het inzetten van de kadernota als voorbereidend stuk voor deze begroting. Tijdens de behandeling van de kadernota zijn een aantal amendementen ingediend die in deze begroting verwerkt dienden te worden. Ook voor de komende jaren wil de VLP de kadernota blijven gebruiken als instrument en grondlegger voor de samenstelling van de begroting waarin onze ambities worden vastgelegd en de diverse partijen al in een vroeg stadium hun inbreng kunnen geven over ideeën, projecten en nieuw of te wijzigen beleid.

Om ambities waar te maken hebben we enkele jaren geleden het ambitiebudget in het leven geroepen om het college zogenaamd "Handgeld" te geven om snel te kunnen inspelen op ontwikkelingen, te ondernemen acties, uitvoeren van onderzoeken of bv tijdelijke inhuur van personeel. Dit jaarlijkse ambitiebudget is € 350.000 en mede bedoeld om ambities waar te kunnen maken. Echter constateren we nu dat er meer en meer structurele kapitaallasten gedekt worden uit het ambitiebudget. Hierdoor zal het ambitiebudget jaarlijks kleiner worden om nieuwe ambities te financieren. Structurele kapitaallasten van investeringen dienen volgens de VLP zoveel als mogelijk gedekt te worden uit de reguliere exploitatie en niet uit het ambitiebudget. Wat de VLP betreft moeten we de opzet en het doel van het ambitiebudget in de eerste helft van 2024 onder de loep nemen en evalueren. Vanaf 2025 en verder zien we namelijk steeds meer dekkingen vanuit het ambitiebudget voor structurele

kapitaallasten. Dit zal naar de mening van de VLP anders moeten waarbij de gemeenteraad de richting kan bepalen.

Graag horen we ook de mening van de andere fracties hierover.

Wat wij daarnaast zien is een sluitende begroting voor 2024 en volgende jaren. Dit is een goede en stabiele meerjarenbegroting ondanks het zogenaamde “financiële Ravijn” vanaf 2026 door een lagere uitkering uit het Gemeentefonds in het vooruitzicht. Het is echter de vraag of het tot een “financieel Ravijn” zal komen in 2026 met de 2^e Kamer verkiezingen in aantocht en de acties vanuit de VNG en andere instanties om de verlaging van de uitkeringen uit het Gemeentefonds met ingang van 2026 te beperken. De begroting is volgens de VLP voorzichtig en behoudend zonder grote risico's te nemen. Daarin kunnen wij ons vinden, want zoals gezegd zijn het ook onzekere tijden, We leven in een snel veranderende maatschappij en economieën op wereldniveau met crises die ons de laatste 3,5 jaar meer dan parten hebben gespeeld en een enorme wissel trekken op onze samenleving in sociaal en financieel opzicht. De Coronacrisis, de Oekraïne crisis, de Energiecrisis en de Vluchtelingencrisis hebben hun sporen nagelaten in onze maatschappij. En het einde is nog niet in zicht.

Wat te denken van de stikstofcrisis en woningcrisis op landelijk, regionaal en lokaal nivo?

Vele inwoners en gezinnen hebben het moeilijk en sommigen al vele jaren.

De wereld ziet er totaal anders uit dan een aantal jaren geleden en door de crises zijn vele uitdagingen ontstaan op diverse terreinen.

Deze uitdagingen moeten we samen proberen aan te gaan, met de nadruk op samen. Hierbij hebben we iedereen nodig en lossen we niet alleen op door stenen stapelen en infrastructuur. De samenleving zijn wij allemaal. Samen moeten we de schouders eronder zetten om de uitdagingen die we ervaren te trotseren. We kunnen de wereldwijde problemen en problemen op landelijk niveau waarschijnlijk niet oplossen, maar binnen onze gemeentegrenzen moet we het samen doen om een leefbare gemeente te behouden en verder uit te bouwen voor vandaag en morgen. Daarbij zijn gemeenschapszin, leefbaarheid, omkijken naar mekaar en een rijk verenigingsleven op onder andere terreinen als sport, cultuur, kunst, jeugd en ouderen onontbeerlijk, en zal dit ook bijdragen om eenzaamheid, verder individualisering en verschraling te voorkomen. In de nabije toekomst zal nog meer dan nu een beroep worden gedaan op mekaars verantwoordelijkheid en inzet om voor mekaar te zorgen. Met name in de gehele zorgsector zien we dat reeds gebeuren omdat simpelweg de aantallen handjes die we vroeger hadden om het werk te doen er niet meer zijn en mantelzorgers een steeds belangrijkere rol spelen in onze verzorgingsstaat. Als gemeentelijke overheid moeten we dit, volgens de VLP, faciliteren en ondersteunen en ons richten op het voorliggende veld en denken in creatieve en out-of-the-box oplossingen.

Ook op het vlak van Recreatie en Toerisme is voor onze gemeente nog genoeg te doen. We zijn dan ook verheugd dat er een extra ambtenaar wordt aangenomen om hier aandacht aan te schenken. In de huidige maatschappij waarin werkdruk, stress, financiële uitdagingen en een hoog verwachtingspatroon op alle gebieden merkbaar is, hebben inwoners behoefte om te kunnen recreëren en te ontspannen en is het belangrijk om te kunnen afschakelen en de interne accu weer te kunnen opladen om nieuwe uitdagingen aan te gaan. De VLP is van mening dat we als gemeente in deze recreatie behoefte, in de meest brede zin, moeten voorzien. Wat vinden de overige fracties hiervan?

Tot zover mijn inleiding. Ik zal per programma de standpunten van de VLP aanstippen waarvan wij denken dat deze bijdragen aan de gemeenschap van vandaag en morgen. Aan het eind van deze eerste termijn zal ik tevens het amendement en de moties voorlezen die wij als VLP indienen.

Programma Beleven.

- In de begroting wordt het Familie Evenement genoemd in combinatie met de Obstacle run en vermeld dat gekoerst wordt op een eerste editie in 2024. Wij willen nogmaals het amendement “Samen ontmoeten, samen beleven” onder uw aandacht brengen dat op 10 november 2022 unaniem is aangenomen door deze raad. Dit amendement gaat breder dan alleen sport, maar ook kunst en cultuur en jong en oud. Destijds is duidelijk aangegeven om dat samen met buurgemeente Brüggen op te pakken. Er zou onderzoek worden gedaan en in het voorjaar 2023 een plan worden gepresenteerd waarvoor een budget van € 10.000,00 beschikbaar was gesteld. Wat is hiervan de stand van zaken?
- Naast een Familie Evenement met Brüggen bestaat in 2024 de officiële grensoverschrijdende samenwerking met de gemeente Brüggen 5 jaar. Hoe gaan we hier als gemeente aandacht aan schenken?
- Voor de VLP is het verenigingsleven en kunst en cultuur belangrijk als basis voor de samenleving. Wij zijn benieuwd naar de resultaten van de inzet van de cultuurmakelaar in de komende 3 jaren.
- De personele capaciteit wordt uitgebreid op het beleidsterrein Recreatie en Toerisme, Dat doet ons deugd. Zoals reeds eerder verwoord ziet de VLP daarin veel ontwikkelingsmogelijkheden voor onze eigen inwoners en zeker ook voor de toeristische recreatieve sector in onze mooie gemeente. Hoe staat het trouwens met de werving van deze medewerker? Wij verwachten dat deze vacature op korte termijn, na besluitvorming over de voorliggende begroting, wordt geopend en de werving wordt gestart.
- Met de mogelijke ontwikkelingen mbt Recreatie en Toerisme initiatieven gaan we samen met het CDA een motie indienen om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor de inrichting van openbare oplaadpunten voor elektrische fietsen op een aantal locaties binnen onze gemeente en de realisatie van een inpandige fietsenstalling in het centrum van Reuver.
- Het Draaksteken dit jaar was wederom een enorm succes, hebben velen enorm van genoten en zet Beesel op de regionale, provinciale en landelijke kaart. Tevens bevordert dit spektakel de saamhorigheid en gemeenschapszin in het kerkdorp Beesel. Financieel is dit iedere 7 jaar een behoorlijke kostenpost voor de gemeente Beesel. Als VLP willen we voorstellen om voor het Draaksteken en de realisering en continuïteit van de ECR in 2024 een reserve te vormen van € 250.000,00 zodat de financiële impact in het jaar van het Draaksteken voor de gemeente beperkt blijft. Deze reserve kan gevormd worden door een onttrekking aan de Investeringsreserve. Hiertoe zullen we een amendement indienen.

Programma Samenkracht.

- In dit programma staan diverse thema's opgenomen zoals leefstijl, mentale en lichamelijke gezondheid met aandacht voor de sociale leefomgeving waar inwoners zich veilig voelen. Naar de mening van de VLP zijn we als gemeente met de juiste acties en initiatieven aan de slag om deze thema's op een goede wijze in te vullen.
- Onderwijs en jeugd staat hoog op de agenda, de jeugd heeft de toekomst. De VLP is benieuwd naar de integrale visie op kindcentra die in het integrale huisvestingsplan (IHP) wordt uitgewerkt. Voor de VLP is het van belang om inzichtelijk te hebben waartoe de gemeente wettelijk verplicht is en wat niet. Met betrekking tot de nieuw te bouwen school in kerkdorp Beesel zijn we als gemeenteraad middels een Raadsinformatiebrief geïnformeerd over de projectbegeleiding. Wij zouden echter graag willen weten wanneer de geplande start van de bouwwerkzaamheden zal zijn. Daarnaast maken we ons zorgen over de steeds maar stijgende kosten van de

uitvoering van de jeugdzorg en dagen we het college uit om met voorstellen te komen om de uitgaven binnen de perken te houden. Tevens is de VLP benieuwd naar de resultaten van de preventieve acties in de Jeugdzorg die reeds genomen zijn door de gemeente. Graag ontvangen wij hieromtrent in Q1 2024 een rapportage inzake kosten en resultaten.

- Met betrekking tot het taalpunt zien we een samenwerking tussen verschillende partners zoals gemeente, bibliotheek en Synthese. Zou het onderwijs hier niet actiever bij betrokken moeten worden en niet alleen met het beschikbaar stellen van WEB middelen? Hoe zien de andere fracties dit en welke mening heeft het college hierover?
- Wat gemeenschapsvoorzieningen betreft moeten we koesteren wat we hebben binnen onze gemeente. Voor de leefbaarheid van het kerkdorp Beesel is het heel goed dat de Bongerd weer open is en er een zaalfunctie behouden is voor evenementen en voorstellingen. We hebben ervaren hoe lastig het is voor een gemeenschap als een dergelijke voorziening er niet is.
- In Reuver worden de toekomstmogelijkheden van de Schakel onderzocht als onderdeel van het maatschappelijk vastgoed waarbij tevens het gemeentehuis betrokken wordt en de bibliotheek die op zoek is naar nieuwe huisvesting. Voor verenigingen en gebruikers is het belangrijk dat er snel duidelijkheid komt ten aanzien van de gemeenschapsvoorziening de Schakel. Dit komt de leefbaarheid ten goede. Wij zijn er dan ook voorstander van om de Schakel als gemeenschapsvoorziening te behouden en ons hierop te richten en het gemeentehuis pas in een later stadium. De Schakel zal gemoderniseerd moeten worden waarbij volgens de VLP een grote zaalfunctie en het vaste grote podium behouden moeten blijven. Deze voorzieningen zijn uniek en een meerwaarde voor onze gemeenschap. Wat is de mening van de nadere fractie hierover? De VLP zal samen met Samen Verder met betrekking tot de Schakel een motie indienen.
- De VLP kan instemmen met de verhoging van de budgetten voor eigen activiteiten van de kernoverleggen. De kernoverleggen hebben hun waarde voor de samenleving inmiddels bewezen. Wel zouden wij als VLP graag als voorwaarde voor de financiële verstrekking willen zien dat de kernoverleggen minimaal 1 activiteit per jaar gezamenlijk oppakken en uitvoeren voor alle 3 de kernen. Hoe zien de andere fractie dit?

Programma Fijn wonen en bedrijvig.

- Het doet ons deugd dat in 2023/2024 eindelijk werk wordt gemaakt van een toekomstbestendig Centrum Offenbeek. Wel hebben wij als VLP enkele kritische kanttekeningen. Tot nu toe hebben we 2 Raadsinformatiebrieven ontvangen waarvan de laatste in maart 2023. Bij de raadsinformatiebrieven in oktober 2022 was tevens een schetsontwerp bijgevoegd. Vanaf maart 2023 is de raad niet meer geïnformeerd. Wij juichen het toe dat een definitief ontwerp is opgesteld in overleg met het kernoverleg, ondernemers en omwonenden zoals dat hoort bij actieve participatie, echter missen wij hierin nadrukkelijk de rol van de gemeenteraad die in 2022 een krediet van € 790.000,00 beschikbaar heeft gesteld voor deze herinrichting. Wat is de mening van de andere fracties hierover?
- Er is een start gemaakt met de economische visie. Er heeft een werkvergadering met de raad plaatsgevonden en een avond met ondernemers in het Greswaren met als titel "Avond van de Beeselse economie". Als we kijken naar de ontwikkelingen en het tijdspad voor de omgevingsvisie in relatie tot de economische visie, denken wij als VLP dat er eerst een visie op bedrijventerreinen zou moeten komen dat als grondlegger dient voor de economische visie. We moeten toch eerst duidelijkheid hebben wat we met onze bedrijventerreinen in de toekomst willen alvorens een

economische visie wordt vastgesteld. De Beeselse Lijst heeft het onderwerp bedrijventerreinen visie ook reeds enkele malen ingebracht in diverse vergaderingen. Hoe zien de andere fracties dit?

Daarnaast zien we graag een economische visie met een doorlooptijd van 10 jaar zoals we dat ook bij de woonzorgvisie hebben gedaan. Dit geeft duidelijk naar ondernemers en gaat verder als een raadsperiode.

Een ander onderwerp dat raakvlakken heeft met een economische visie, woonzorgvisie, visie op bedrijventerreinen en omgevingsvisie is de actieve rol hierin van de gemeente. Onze vraag is als we als gemeente niet een actiever grondbeleid moeten voeren om meer de regie in eigen handen te houden om gewenste ontwikkelingen te bevorderen en ongewenste ontwikkelingen tegen te houden. Wat denken de andere fracties hiervan?

- Wonen en Zorg zijn 2 onlosmakelijk met elkaar verbonden onderwerpen. Wonen en woonmogelijkheden voor onze inwoners in alle leeftijdscategorieën, Zorg voor diegenen die zorg nodig hebben en Wonen en Zorg waar beide facetten gecombineerd moeten worden. De woonzorgvisie is inmiddels vastgesteld en de uitvoering ter hand genomen.
- Er zijn inmiddels diverse woningbouwprojecten in de uitvoerings- en ontwikkelingsfase. De woonzorgvisie strekt zich uit over 10 jaar. Als VLP willen we nadrukkelijk vermelden dat we verwachten dat lopende projecten en projecten die richting uitvoeringsfase gaan op een kwalitatief goede wijze vanuit gemeentelijk oogpunt worden afgewikkeld alvorens nieuwe projecten uitgevoerd gaan worden. Dit mede met het oog op de gelimiteerde ambtelijke capaciteit. Met andere woorden zorg voor voldoende kwalitatieve projecten boven kwantiteit. Tevens hoeft de woonzorgvisie m.b.t. het onderdeel wonen en dus woningbouw niet in 3 jaar gerealiseerd te worden, doe dit behapbaar en gefaseerd. Daarnaast zal nadrukkelijk aandacht geschonken moeten worden aan de doorstroming van senioren naar een passende woning. Ook hiervoor gaat de VLP een amendement inbrengen.
- In het verlengde van het onderwerp wonen willen wij als VLP dat door het college concrete prestatie-afspraken worden gemaakt met de woningcorporaties over het toewijzingsbeleid en met name de toewijzing van huurwoningen aan lokale inwoners. Ook vragen wij nadrukkelijk om in het overleg met de woningcorporaties aandacht te vragen voor het alert en tijdig reageren op bouwkundige klachten van huurders en deze klachten vervolgens op korte termijn op te lossen met het oog op leefbaarheid maar zeker ook gezien het feit dat we inwoners zo lang mogelijk zelfstandig willen laten wonen waarbij bovendien individuele aanpak mbt het sociale netwerk en eenzaamheid wenselijk en noodzakelijk is.
- Een doorn in het oog van inwoners en de VLP is het fenomeen onkruidgroei en het onvoldoende onderhoud van openbaar groen binnen onze gemeente. Naar onze mening is dit een van de grootste ergernissen en komt dit de uitstraling van onze gemeente niet ten goede. Wij vragen hiervoor nadrukkelijk aandacht en concrete plannen. Wat gaat het college hieraan doen? Kan de wethouder een toezegging doen om dit in het groenbeheersplan op te nemen en in Q2 2024 de raad te informeren middels een Raadsinformatiebrief? Afhankelijk van het antwoord van de wethouder zullen we mogelijk hierover een motie indienen.
- Als laatste punt bij dit programma willen we stilstaan bij het thema verkeersproblematiek. De problematiek op de Heerstraat en Mariastraat staat hoog op de agenda en gaat richting uitvoeringsfase en vervolgens evaluatie na oplevering. De VLP wil nog graag aandacht vragen voor 2 knelpunten. Het betreffen:
 1. De kruising Pastoor Vranckenlaan, Kesselseweg, Beeselseweg, Heerstraat in Reuver
 2. De kruising Markt, Mariaplein, Kerkstraat in Beesel

Op beide kruisingen ontstaan regelmatig zeer gevaarlijke verkeerssituaties voor alle weggebruikers, zoals bijna-aanrijdingen of aanrijdingen, waarbij met name voetgangers, fietsers en minder validen zich onveilig voelen. Wij vragen de wethouder nadrukkelijk om beide knelpunten met eventuele maatregelen op te nemen in het verkeersplan. Ook bij dit punt zullen we afhankelijk van het antwoord van de wethouder mogelijk een motie indienen.

Programma Veilige en dienstverlenende gemeente.

- Binnen de gemeente is de zichtbaarheid en aanwezigheid van politie, BOA's en straatcoaches sterk verbeterd. Dat is ook noodzakelijk gezien overlast veroorzakende jeugd en jongeren die het veiligheidsgevoel van onze inwoners negatief beïnvloeden. De ingezette acties zullen ongetwijfeld tot resultaten leiden. Graag ontvangen we in 2024 een terugkoppeling op de behaalde resultaten en cijfers. Kan de portefeuillehouder dit toezeggen?
- Een punt van zorg voor de VLP is de communicatie richting burgers. Deze wordt door meerdere inwoners als onvoldoende en onder de maat ervaren. En dit zijn geen incidentele signalen. De Beeselse Lijst heeft hiertoe ook al eens een motie ingediend. Wat gaat het college hieraan doen?
Bij dit onderwerp mag tevens tijdige communicatie en volledige informatieverstrekking aan de gemeenteraad meegenomen mag worden. Ook dit kan naar de mening van de VLP verbeterd worden.

Financiën en overige zaken.

- De financiële situatie van onze gemeente is redelijk tot goed te noemen. 2023 wordt waarschijnlijk positief afgesloten en meerjarig is er ook een sluitende begroting. Maar toch moeten we voorzichtig en waakzaam blijven. De VLP zal mbt de reservepositie de vinger aan de pols houden zoals u van ons gewend bent.
- De K-80 samenwerking is inmiddels in volle gang en binnenkort worden wij als raad bijgepraat over de ontwikkelingen en thema's die binnen de K80 worden opgepakt. Wij zijn benieuwd naar de behaalde resultaten.
- Tot tevredenheid van de VLP zien we dat het college ons voorstel voor verhoging van de toeristenbelasting heeft overgenomen. Deze verhoging levert een positieve bijdrage aan de financiële positie van de gemeente Beesel zonder dat dit ten laste gaat van onze inwoners. Het zijn tenslotte de toeristen, die hier overnachten, die deze belasting betalen. Inmiddels bedraagt de toeristenbelasting 23% van onze lokale heffingen. Als VLP vinden we dit een gezonde situatie.
- Binnen de voorliggende begroting is de totale lastenstijging voor onze inwoners beperkt tot 2,71% en worden daarnaast genoeg ambities uitgesproken. Nu nog de uitvoering van deze ambities waarmaken met z'n allen.
- Tot slot constateert de VLP dat er binnen de begroting 2024 nog een financiële ruimte onvoorzien is van € 625.000,00, die gebruikt kan worden voor incidentele uitgaven: Deze € 625.000,00 bestaat uit de volgende onderdelen:
 - a. Onvoorzien algemeen € 100.000,00
 - b. Onvoorzien personele knelpunten € 275.000,00
 - c. Stijging uitkering Gemeentefonds t.o.v. de meicirculaire € 250.000,00

Vanuit de VLP de complimenten aan het college van B&W en het ambtenarenapparaat voor deze degelijke begroting.

Tot zover de Algemene Beschouwingen van de VLP in 1e termijn.

Dank voor uw aandacht.

VLP:

Ilona Franssen

Lon Smeets

Gé Derks

Jan Hendriks

Yannek van Schendel

Monika van Mosseveld

Katinka Felten

Miriam Spaans